

Pozastavení činnosti politického subjektu

Důvodem pozastavení činnosti politického subjektu může být, pokud jde o nesrovnalosti a závady v předložené výroční finanční zprávě, jen opakované jednání či opomenutí, a to navíc závažnější povahy.

Důvodem pozastavení činnosti politického subjektu může být, pokud jde o nesrovnalosti a závady v předložené výroční finanční zprávě, jen opakované jednání či opomenutí, a to navíc závažnější povahy.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 11 Zp 14/2001, ze dne 4.12.2001)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci navrhovatele Vlády České republiky, proti odpůrci M. d. s., o pozastavení činnosti politické strany, tak, že návrh Vlády České republiky na pozastavení činnosti politické strany - M. d. s. se zamítá .

Z odůvodnění :

Navrhovatel - Vláda České republiky se u Nejvyššího soudu České republiky podaným návrhem domáhal rozhodnutí o pozastavení činnosti odpůrce, politické strany - M. d. s., a to z toho důvodu, že odpůrce opakovaně nesplnil povinnost vyplývající pro něj z ustanovení § 18 odst. 1 zák. č. [424/1991](#) Sb., o sdružování v politických stranách a politických hnutích, ve znění pozdějších zákonů (dále jen „zákon“), neboť nepředložil Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky výroční finanční zprávy za roky 1998 a 1999 v úplnosti stanovené zákonem. Výroční finanční zprávy neobsahovaly zprávu auditora o ověření roční účetní uzávěrky a přehled o celkových příjmech v členění podle § 17 odst. 4 zákona. V tomto směru navrhovatel poukázal na příslušná usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky (ze dne 20. 5. 1999 a ze dne 30. 5. 2000). Navrhovatel tak dovozuje, že činnost odpůrce je v rozporu s ustanovením § 4 písm. a) zákona, podle něhož nemohou vyvíjet činnost politické strany a politická hnutí, které porušují Ústavu a zákony.

Odpůrce ve svém vyjádření k návrhu uvedl, že všechny chybějící doklady budou Parlamentu České republiky dodatečně předány a požádal o přiměřenou lhůtu ke zjednání nápravy. V rámci jednání před Nejvyšším soudem České republiky pak s ohledem na dodatečné splnění své zákonné povinnosti zástupce odpůrce navrhl zamítnutí podaného návrhu.

Zástupce navrhovatele při jednání před Nejvyšším soudem uvedl, že s ohledem na skutečnost, že odpůrce plně odstranil nedostatky ve výročních finančních zprávách za roky 1998 a 1999, jsou podmínky pro to, aby byl původně důvodný návrh na pozastavení činnosti politické strany zamítnut.

Podle usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky ze dne 20. 5. 1999 odpůrce nepředložil výroční finanční zprávu za rok 1998 v rozsahu předpokládaného zákonem a stejná skutečnost plyne i z usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky ze dne 30. 5. 2000, pokud jde o předložení výroční finanční zprávy odpůrce za rok 1999. Z opisů výročních finančních zpráv, které byly Parlamentem České republiky Nejvyššímu soudu na jeho výzvu zaslány, lze zjistit, že neobsahovaly zprávu auditora o ověření roční účetní uzávěrky a přehled o celkových příjmech v členění podle § 17 odst. 4 zákona.

Nejvyšší soud opatřil pro účely tohoto řízení i usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky ze dne 25. 5. 2001 a opis příslušné výroční finanční zprávy. V citovaném usnesení se uvádí, že odpůrce výroční finanční zprávu za rok 2000 již předložil v požadovaném rozsahu a svoji zákonnou povinnost splnil.

Nejvyššímu soudu pak odpůrce v rámci řízení předložil doplnění výročních finančních zpráv za roky 1998 a 1999, z něhož je patrné, že po tomto doplnění předmětné výroční finanční zprávy obsahují všechny údaje vyžadované ustanovením § 18 odst. 1 zákona a jsou vždy opatřeny zprávou auditora o ověření účetní závěrky s výrokem bez výhrad.

Podle § 4 písm. a) zákona mimo jiné platí, že vznikat a vyvíjet činnost nemohou strany a hnutí, které porušují Ústavu a zákony.

Podle § 18 odst. 1 zákona jsou strany a hnutí povinny předložit každoročně do 1. dubna Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky výroční finanční zprávu v členění konkretizovaném pod body a) až e) citovaného ustanovení.

Podle § 14 odst. 1 zákona může činnost strany a hnutí být rozhodnutím soudu pozastavena, jestliže jejich činnost je v rozporu s § 1 až § 5, § 6 odst. 5 a § 17 až § 19 zákona, nebo se stanovami.

Podle § 15 odst. 1 zákona platí, že o pozastavení činnosti strany a hnutí rozhoduje k návrhu vlády Nejvyšší soud. Řízení před Nejvyšším soudem se přitom řídí ustanovením § 200i o. s. ř., tzn. že Nejvyšší soud rozhoduje usnesením, proti němuž nejsou přípustné opravné prostředky. Z hlediska rozsahu dokazování platí, že soud je povinen provést ke zjištění skutkového stavu i jiné důkazy potřebné k náležitému objasnění věci, než které byly účastníky navrhovány (§ 120 odst. 2 o. s. ř.).

Nejvyšší soud návrh projednal a shledal, že v něm uvedené skutečnosti jsou správné, neboť jak z údajů v něm obsažených a zpráv vyžádaných Nejvyšším soudem, tak i z vyjádření stran bylo zjištěno, že odpůrce skutečně ve stanovených lhůtách nesplnil zákonem uložené povinnosti (tj. předkládat výroční finanční zprávu Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky). Na základě důkazů provedených v tomto řízení je zřejmé, že v návrhu uvedené výroční finanční zprávy odpůrce za roky 1998 a 1999 nebyly v zákonné lhůtě doručeny Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky v rozsahu stanoveném v zákoně.

Odpůrce tedy nesplnil zákonnou povinnost stanovenou v § 18 odst. 1 zákona, přičemž nesplnění této

povinnosti představuje zvláštní a samostatný důvod, pro který může Nejvyšší soud rozhodnout o pozastavení činnosti politického hnutí.

Přesto Nejvyšší soud dospěl k závěru, že tomuto návrhu Vlády České republiky není možno vyhovět a činnost odpůrce jako politického hnutí pozastavit. Nejvyšší soud se přitom opíral zejména o právní názory vyjádřené v nálezu Ústavního soudu ze dne 18. 10. 1995, Pl ÚS 26/94. Plénum Ústavního soudu v citovaném nálezu vyjádřilo tento zásadní závěr:

„Nelze připustit, aby z důvodu nesrovnalostí a závad ve výroční finanční zprávě politické strany mohl být dán podnět směřující k pozastavení činnosti nebo rozpuštění strany. Závady ve výroční finanční zprávě nelze kvalifikovat ani jako porušení principů čl. 5 a čl. 9 Ústavy, ani jako splnění podkladů pro nepřipustnost činnosti politických stran podle § 4 zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích. Všechny uvedené předpoklady se týkají závažného deficitu principiální povahy ve sféře demokratických náležitostí. K tomu směřuje i § 4 písm. a) - porušování Ústavy a zákonů. Také toto ustanovení postihuje činnost, která se týká demokratických základů státu. Proto také je nepřipustná činnost stran, které nejen pouze porušily (některý) zákon, ale těch, které porušují zákony. V této formulaci je vyjádřen prvek trvalosti perpetuálního chování politické strany, která právě tímto opakovaným porušováním zákonů chová způsobem ohrožujícím demokratické základy státu.“

Z tohoto právního závěru lze především dovodit, že důvodem pozastavení činnosti politického subjektu může být, pokud jde o nesrovnalosti a závady v předložené výroční finanční zprávě, tedy porušování zákona v ustanovení § 18 odst. 1, jen opakované jednání či opomenutí, a to navíc závažnější povahy.

Jestliže na základě dokazování provedeného před Nejvyšším soudem bylo zjištěno, že odpůrce v průběhu řízení (ke dni rozhodnutí) dodatečně doplnil výroční finanční zprávy tak, že nyní obsahují zákonem požadované náležitosti, pak zde není věcného důvodu k pozastavení jeho činnosti. Tento závěr je tedy namísto při zjištění, že odpůrce učinil kroky k odstranění závadného stavu, přičemž v období následující po době vymezené podaným návrhem (za rok 2000) výroční finanční zprávu podal tak, že je bez vad, včetně zprávy auditora. Za této situace nelze přesvědčivě učinit závěr o tom, že v případě M. d. s. jde o politický subjekt, který opakovaným porušováním zákonů se chová způsobem ohrožujícím demokratické základy státu. Nejvyšší soud má zato, že odpůrce výše popsáním jednáním prokázal, že nadále nehodlá v porušování svých zákonných povinností pokračovat, ale že naopak jím chce dostát. Proto podle názoru Nejvyššího soudu v současné době nelze dovodit, a to ani z důvodů, které jsou podrobně rozvedeny v již citovaném nálezu Ústavního soudu, že jsou splněny podmínky pro pozastavení činnosti odpůrce.

Nejvyšší soud bral přitom v úvahu též účel, který institut pozastavení činnosti politické strany nebo hnutí má; totiž vytvořit právní rámec pro nápravu vadného stavu, popř. pro vytvoření podkladu pro podání návrhu na rozpuštění strany. Při pozastavení činnosti totiž mohou strana a hnutí činit pouze takové úkony, které jsou zaměřeny na odstranění stavu, který byl důvodem k rozhodnutí soudu o pozastavení jejich činnosti, avšak nejdéle po dobu jednoho roku (§ 14 odst. 2 zákona). Nedojde-li v této době ke zjednání nápravy, může dojít k podání návrhu na rozpuštění takové strany či hnutí. Dojde-li ve stanovené lhůtě k odstranění stavu, který byl důvodem pro pozastavení činnosti strany z důvodů uvedených v § 18 odst. 1 zákona, považuje se činnost strany a hnutí za řádně obnovenou dnem, kterým byla stanovená povinnost uznána za splněnou příslušným orgánem (§ 14 odst. 3 zákona). Pozastavení činnosti strany jen k tomu, aby bylo příslušným orgánem konstatováno napravení závadného stavu, by bylo podle názoru Nejvyššího soudu vzhledem k současnému chování odpůrce k plnění svých zákonných povinností jen čistě formálním opatřením. Navíc nelze pominout,

že z předložených výročních finančních zpráv odpůrce vyplývá, že jeho hospodaření je plně v souladu se zákonem. Zprávy auditora za roky 1998 až 2000 nezjišťují žádné podstatnější nedostatky, a ani v řízení před Nejvyšším soudem nevyšly najevo žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly nesprávnému hospodaření odpůrce. Proto Nejvyšší soud rozhodl tak, že se návrh na pozastavení činnosti odpůrce zamítá.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Procesní společenství účastníků](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Odpovědnost za škodu](#)
- [Konkurs \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Mzda \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oddlužení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Význam řízení](#)
- [Vzájemné plnění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Věcná příslušnost](#)